

THẤY GÌ QUA 3 NĂM THỰC HIỆN Cải cách hành chính ở Bình Thuận?

■ PHAN CAO THÔNG (*)

Sau 3 năm (2003–2005) thực hiện Chương trình cải cách hành chính (CCHC) cho thấy Bình Thuận bước đầu đạt được một số kết quả đáng khích lệ, đó là dân không phải đi lại nhiều lần như trước, các tiêu cực như phiền hà sách nhiễu đã giảm rõ rệt. Tuy nhiên, tại một số nơi, tình hình cho thấy việc tiếp tục thực hiện giai đoạn II (2006–2010) vẫn còn nhiều việc phải làm.

Cải được lớn nhất qua 3 năm thực hiện CCHC (2003–2006) ở Bình Thuận là bộ máy hành chính các cấp làm việc đã có hiệu quả hơn, thời gian tiếp nhận và trả hồ sơ cho dân được rút ngắn, nhân dân đã bớt ngại khi đến với cơ quan nhà nước, thái độ làm việc của các cán bộ, công chức đã bớt phiền hà những nhiều, mà tỏ ra niềm nở ân cần khi giải quyết công việc cho dân. Kết quả đó được các nhà đầu tư và dư luận nhân dân trong tỉnh đồng tình và ủng hộ. Tuy nhiên, để Chương trình CCHC thực sự đi vào cuộc sống, thì những gì đạt được trên đây so với yêu cầu của nhân dân, vẫn còn những khoảng cách khá xa. Cụ thể là vẫn còn tình trạng gây khó, thậm chí là vùi vãnh tiêu cực. Lĩnh vực đất đai nhà ở giải quyết còn chậm so với yêu cầu, nhiều cán bộ ở phường, xã năng lực còn kém, thậm chí còn vi phạm pháp luật. Đứng trước những tồn tại vướng mắc như thế, nên ngay từ đầu năm 2006, đồng chí Chủ tịch UBND tỉnh Huỳnh Tấn Thành, khi trả lời Đài Phát thanh và Truyền hình Bình Thuận đã đề ra Chương trình CCHC và kế hoạch CCHC từ năm 2006–2010, trong đó yêu cầu các đồng chí đứng đầu các cấp từ tỉnh xuống huyện, đến xã, phường phải tiếp tục rà soát ngay những văn bản pháp quy, cái nào của cấp mình không còn phù hợp thì bãi bỏ ngay, cái nào thuộc

về Trung ương thì kiến nghị Chính phủ xem xét. Kiểm tra lại toàn bộ quy trình làm việc theo cơ chế "một cửa", sao cho thủ tục thật đơn giản, gọn nhẹ, khoa học, rút ngắn thời gian chờ đợi của nhân dân. Yêu cầu các cơ quan liên quan trong tỉnh phải có sự nhất trí đồng bộ, tạo điều kiện phối hợp giải quyết một cách nhanh chóng. Mở ra một môi trường hành chính minh bạch, công khai dân chủ, khoa học và hiệu quả. Đặc biệt trong lĩnh vực đất đai vốn dĩ là nơi phức tạp nhất và dân kêu ca nhiều nhất, nên UBND tỉnh yêu cầu các cơ quan ban ngành trong tỉnh, phải bằng mọi cách làm cho thời gian tiếp nhận và trả hồ sơ cho dân, phải bằng hoặc ít hơn so với thời gian quy định của Trung ương. Về cấp các giấy phép khác, về cấp con dấu, cấp sổ đỏ, cấp duyệt dự án, mở mã số thuế thì thời gian cũng phải nhanh gọn không để kéo dài. Kiên quyết sắp xếp lại bộ máy, bố trí lại cán bộ, sao cho gọn nhẹ, năng động và hiệu quả. Đồng chí Chủ tịch tỉnh khẳng định: Chương trình CCHC nhà nước chỉ thực sự thành công khi dân không còn kêu ca, cán bộ, công chức ở mọi cấp mọi ngành trong tỉnh thực sự tận tụy vì dân và vì công việc.

Những chệch choạc ban đầu khi thực hiện cơ chế "một cửa" là chuyện không thể tránh khỏi, như sự phối hợp giữa các ban ngành liên quan chưa chặt chẽ, cơ sở làm việc chật hẹp, nhiều cán bộ, công chức chưa quen còn lúng túng với mô hình này, hồ sơ dân gửi đến quá nhiều do đó trở nên quá tải, không đúng hẹn với dân, nhưng những cái đó dần dần sẽ khắc phục được. Vấn đề cốt lõi là với Chương trình CCHC thông qua cơ chế "một cửa" như hiện nay thì người dân được gì? Bộ máy hành chính nhà nước vận hành ra sao? Tệ những nhiều liệu có bị đẩy lùi hay không? Đó mới là thực chất của vấn đề. Để nắm được tình hình này, Bình Thuận đã thành lập Tổ kiểm tra việc thực hiện

(*) Sở Nội vụ tỉnh Bình Thuận

Pháp lệnh công chức và CCHC (gọi tắt là Tổ 1128). Tổ này có nhiệm vụ: giúp Chủ tịch UBND tỉnh thực hiện các biện pháp ngăn chặn và phòng ngừa các hành vi tham nhũng tiêu cực của cán bộ, công chức, viên chức khi thi hành nhiệm vụ, công vụ và kiểm tra việc thực hiện CCHC của các cơ quan, đơn vị trong tỉnh. Trong thời gian qua, Tổ 1128 đã tiến hành kiểm tra được 21 lượt đối với bộ phận tiếp nhận và trả kết quả của 3 huyện và 17 sở, ngành trong tỉnh. Ngoài ra, còn phối hợp với Thanh tra Sở Nội vụ kiểm tra thực hiện chủ trương CCHC theo cơ chế "một cửa" đối với 12 xã, phường, thị trấn của 9 huyện, thành phố. Qua kiểm tra thấy rằng; Chương trình CCHC thông qua cơ chế "một cửa" đã thực sự phát huy tác dụng, được nhân dân phấn khởi tin tưởng, tình trạng những nhiễu gây khó giảm hẳn. Tuy nhiên, khi kiểm tra cụ thể ở những đơn vị có liên quan thì vẫn có những vấn đề phải xử lý. Tại Sở Xây dựng, Tổ 1128 kiểm tra 29 hồ sơ thì có 6 hồ sơ giải quyết đúng thời gian, 15 hồ sơ giải quyết chưa đúng hạn, trong đó hồ sơ khu du lịch Hữu Lợi xin giấy

phép xây dựng bị chậm 45 ngày và hồ sơ Trung tâm y tế huyện Hàm Tân bị chậm 162 ngày so với phiếu hẹn. Tại Sở Tài nguyên và Môi trường có trường hợp một doanh nghiệp ở phường Phú Trinh, xin khai thác khoáng sản phải đi qua 3 cửa với 3 lần khác nhau: lần thứ nhất xin duyệt: "Bản đăng ký đạt tiêu chuẩn môi trường" mất 20 ngày, lần thứ 2 xin "Giấy phép khai thác khoáng sản" mất 17 ngày và lần thứ 3 xin "Thuê đất, giao đất" mất 20 ngày. Như vậy, để có được hồ sơ đầy đủ trong trường hợp này, người dân phải đi những 3 cửa và mất gần 2 tháng. Lãnh đạo hai Sở Xây dựng và Tài nguyên – Môi trường ở Bình Thuận đều thừa nhận những thiếu sót trên đây trong vấn đề CCHC.

Rõ ràng CCHC ở Bình Thuận đã có những chuyển biến rõ rệt từ nhận thức đến chương trình hành động; tuy nhiên, để chương trình này thực sự hiệu quả, thực sự bền vững để phục vụ nhân dân ngày một tốt hơn thì công tác kiểm tra chấn chỉnh nhắc nhở, cần phải tiến hành một cách thường xuyên, liên tục và rộng khắp ●

Áp dụng văn bản...

(Tiếp theo trang 30)

Còn theo quan điểm thứ hai, Chủ tịch HĐND cấp xã quyết định thành lập và là Chủ tịch HĐKL CBCC cấp xã để xem xét đề nghị kỷ luật cán bộ chuyên trách vi phạm là không phù hợp, bởi lẽ Chủ tịch HĐND chỉ có thẩm quyền chung, không có quy định nào quy định HĐND có thẩm quyền về quản lý CBCC cấp xã, vì vậy Chủ tịch HĐND cấp xã không có thẩm quyền quyết định thành lập và cũng không giữ chức chủ tịch HĐKL CBCC cấp xã.

Tóm lại, theo chúng tôi thẩm quyền thành lập HĐKL CBCC cấp xã thuộc về UBND cấp xã. HĐKL CBCC cấp xã có thẩm quyền đề nghị xem xét, xử lý kỷ luật bao gồm cả cán bộ chuyên trách và công chức cấp xã. UBND cấp huyện có thẩm quyền quyết định xử lý kỷ luật bao gồm cả

cán bộ chuyên trách và công chức cấp xã.

Chúng tôi thấy rằng việc hiện nay có nhiều quan điểm khác nhau về vấn đề kỷ luật đối với CBCC cấp xã là do văn bản pháp luật quy định chưa đầy đủ và cụ thể vấn đề này. Ngoài ra, do Thông tư số 03/2004/TT-BNV hướng dẫn thực hiện Nghị định 114/2003/NĐ-CP quy định giao cho cơ quan, tổ chức có thẩm quyền cấp tỉnh quyết định thành phần và quy chế hoạt động cụ thể của HĐKL cấp xã, dẫn đến có tình do vướng mắc hoặc do một nguyên nhân nào đó chưa quy định thành phần và quy chế hoạt động cụ thể của HĐKL CBCC cấp xã, có những tỉnh đã có văn bản quy định thành phần và quy chế hoạt động cụ thể của HĐKL CBCC cấp xã thì khác biệt và còn mâu thuẫn nhau, dẫn đến việc áp dụng pháp luật không thống nhất trong cả nước. Nên chăng Chính phủ cần ban hành văn bản về xử lý kỷ luật đối với CBCC cấp xã tương tự như Nghị định số 35/2005/NĐ-CP ngày 17/3/2005 của Chính phủ để áp dụng thống nhất chung trong cả nước ●